

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 218g/2020

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi
din articolul 313 din Codul contravențional
(*neclaritatea noțiunii „interes public” [2]*)

CHIȘINĂU

1 aprilie 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Aliona Balaban, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 23 decembrie 2020,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 1 aprilie 2021, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „care contravine intereselor publice” din articolul 313 din Codul contravențional, ridicată de dl avocat Veaceslav Dandeu, în dosarul nr. 4-20036445-05-4r-22092020, pendinte la Curtea de Apel Cahul.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de completul de judecată al Curții de Apel Cahul format din dnii Evghenii Dvurecenschii, Serghei Pilipenco și dna Nina Veleva, în baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Curții de Apel Cahul se află cauza privind învinuirea dlui Andrei Popa de comiterea contravenției prevăzute de articolul 313 din Codul contravențional [*excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu*].

4. Pe 13 martie 2020, un procuror din cadrul Centrului Național Anticorupție i-a expediat Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, dosarul contravențional privind învinuirea dlui Andrei Popa de comiterea contravenției prevăzute de articolul 313 din Codul contravențional. Potrivit materialelor dosarului contravențional, dl Andrei Popa, care deținea funcția de rector al Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu”, a încheiat fără organizarea unor concursuri pentru ocuparea funcțiilor științifico-didactice, acorduri de modificare a contractelor individuale de muncă. Acestea stabileau prelungirea activității în unele funcții de lectori la catedra de drept. De asemenea, prin acțiunile sale, dl Andrei Popa ar fi încălcat prevederile articolului 119 alin. (7) [*normarea activității științifico-didactice și de cercetare*] din Codul educației.

5. Pe 6 august 2020, prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, dl Andrei Popa a fost găsit vinovat de comiterea contravenției prevăzute de articolul 313 din Codul contravențional. Acestuia i-a fost aplicată o amendă în mărime de 50 de unități convenționale cu privarea de dreptul de

a deține funcții în domeniul educației și administrative pe un termen de 6 luni.

6. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de judecată, dl avocat Veaceslav Dandeuș a contestat-o cu recurs pe 14 august 2020.

7. În cadrul examinării cauzei de către instanța de recurs, dl avocat Veaceslav Dandeuș a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „care contravine intereselor publice” din articolul 313 din Codul contravențional.

8. Printr-o Încheiere din 16 decembrie 2020, Curtea de Apel Cahul a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

10. Prevederile relevante ale Codului contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 313 Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu

„Săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și **care contravine intereselor publice** sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii,

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. Potrivit autorului excepției, textul „care contravine intereselor publice” din articolul 313 din Codul contravențional este neconstituțional, pentru că noțiunea „interes public” este generală și imprevizibilă. De asemenea, autorul consideră că textul „intereselor publice” nu poate fi

apreciat de sine stătător, ci doar prin raportare la textul „dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii”, pentru că, în sensul atribuit de legislator, fapta prevăzută de articolul 313 din Codul contravențional poate exista doar cu condiția lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii. Astfel, elementul pe care l-a avut în vedere legislatorul ține de latura obiectivă și de urmările prejudiciabile, ceea ce ar însemna că fapta incriminată de articolul 313 din Codul contravențional nu poate fi considerată o contravenție formală.

12. În opinia autorului, prevederile contestate sunt contrare articolelor 22 și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte din proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „care contravine intereselor publice” din articolul 313 din Codul contravențional. Prevederile articolului 313 din Codul contravențional stabilesc răspunderea pentru excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu.

17. Curtea constată că prevederile articolului 313 din Codul contravențional au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare, fiind pronunțată Decizia nr. 100 din 3 octombrie 2019. Curtea a reținut că textul „interes public” din articolul 313 din Codul contravențional este clar și previzibil, pentru că definiția noțiunii de „interes public” este prevăzută de articolul 3 din Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017 (§ 22). Astfel, prin „interes public” se înțelege interesul general de dezvoltare a bunăstării societății în ansamblu și de realizare a intereselor private legitime, garantat prin funcționarea entităților publice și private, precum și prin exercitarea atribuțiilor de serviciu ale agenților entităților menționate în strictă conformitate cu prevederile legale, în mod eficient și econom din punct de vedere al utilizării resurselor. Prin urmare, Curtea constată că, printr-o interpretare rezonabilă și sistematică, interpretul legii poate să identifice sensul noțiunii în discuție (Decizia nr. 100 din 3 octombrie 2019, § 22).

18. De principiu, această situație nu poate să constituie un impediment pentru a solicita controlul de constituționalitate al unor prevederi din perspectiva altor critici de neconstituționalitate. În asemenea cazuri, Curtea trebuie să verifice dacă sesizarea conține argumente noi sau dacă există circumstanțe de ordin general care să justifice o altă soluție privind admisibilitatea (a se vedea DCC nr. 124 din 25 noiembrie 2019, § 17; DCC nr. 25 din 2 martie 2020, § 19).

19. Analizând argumentele autorului excepției în prezenta cauză, Curtea reține că acesta nu a prezentat argumente noi care să justifice o altă soluție privind admisibilitatea excepției de neconstituționalitate. Faptul că autorul excepției susține că dispozițiile contestate trebuie examinate prin raportare la textul „dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii” din articolul 313 din Codul contravențional nu reprezintă un argument nou. În Decizia sa nr. 100 din 3 octombrie 2019, Curtea a tratat delimitarea excesului de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu în materie contravențională de materia penală (a se vedea DCC nr. 100 din 3 octombrie 2019, §§ 17-19).

20. Astfel, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este repetitivă și, de vreme ce nu au intervenit elemente noi care să provoace reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele menționate în Decizia nr. 100 din 3 octombrie 2019 sunt valabile și în prezenta cauză.

21. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. g) și 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a textului „care contravine intereselor publice” din articolul 313 din Codul contravențional, ridicată de dl avocat Veaceslav Dandeu, în dosarul nr. 4-20036445-05-4r-22092020, pendinte la Curtea de Apel Cahul.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 1 aprilie 2021
DCC nr. 42
Dosarul nr. 218g/2020*